

# SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.  
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. március 3.

Vasárnap.

XX. évfolyam. 18. szám.

## Előfizetési árak:

Égész évre 10 korona. Félévre 5 korona.  
Negyedévre 2 korona 50 fillér.  
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szerkesztési részét illető közlemények, úgy az előfizetési és hirdetői pénzek ifj. Jánosó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

## Hirdetmények díja:

4 hasábas petisórért, vagy annak helyéért 10 fillér.  
Nyilttér sora 30 fillér.  
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

## A kath. autonomia és a néppárt.

Budapest, 1901. febr. 23.

A kultusbudget fölötti tárgyalás pén-  
teken véget ért. Wlassics Gyula vallás-  
és közoktatásügyi miniszternek alkalma  
volt a vita során a katolikus egyházi  
autonomia kérdésében is nyilatkozni. A  
néppárt hívta fel erre a miniszter figyel-  
mét, mely ezzel mintegy tört akart vetni  
a miniszternek. Ugyanis a néppárt úgy  
állította fel a kérdést, vajjon a miniszter  
hajlandó lenne-e kiadni a vallás és tanul-  
mányi alapot a katolikus autonomiának?  
Hajlandó volna-e a miniszter a királyi  
katolikus gimnáziumokatszintén az auto-  
nomia rendelkezésére bocsátani? Vala-  
mint azt is követelte a néppárt, hogy a  
nagyobb egyházi javadalmak adomá-  
nyozása körül döntő befolyás biztossítas-  
sék az egyházi önkormányzatnak.

Látnivaló, hogy ezen követeléseknek  
az volt az egyenes és bevallott céljuk, hogy  
a miniszter bizonyára ezeket megtagadván,  
őt úgy lehessen feltüntetni, mint a ki miatt  
az autonomia dugába dőlt. A miniszter  
azonban nagyon ügyesen visszavágott s a  
néppárti akna visszafelé sült el. Azt mondta  
a miniszter, hogy a ki az autonomiát öszin-  
tén akarja, annak nem szabad olyan kö-  
vetelésekkel fellépni, a melyek lehetet-  
lenné teszik az autonomia létrejövételét.  
A mostani kongresszusnak kötött marsru-  
tája van. Ez a kongresszus azért hivatott  
össze, hogy az 1870-ik kongresszus elabo-  
rátumából kitörölje mindazokat a ponto-

kat, a melyek miatt ezt a szervezeti sza-  
bályzatot ő Felsége meg nem erősítette és  
olyan szervezeti szabályzatot alkosson, a  
mely nem ellenzik sem az egyház, sem  
az állam alkotmányával.

De hisz az 1870-iki elaborátumnak  
épen az volt a főhibája, hogy az auto-  
nomia hatáskörét ki akarta terjeszteni az ál-  
lamjogok azon területére is, a melyeket  
az államhatalom képviselője, a király, leg-  
főbb kegyuri és állami felügyelet szem-  
pontjából gyakorol. Ez a jogviszony im-  
már ezer esztendő az egyház és a magyar  
állam között. Ha ezt a viszonyt megboly-  
gatni akarjuk, annak sokkal messzebb  
menő következményei is lesznek. Mert ha  
például megszüntetnők a magyar király-  
nak azt a jogát, hogy a megüresedett püs-  
pökségeket, apátságokat és prépostságokat  
újából adományozhassa, akkor ennek kö-  
vetkezményeké ki kellene mondanunk a  
papi javak szekularizációját. Mert ezen  
állami eredetű birtokok fölött, az állam  
nevében csakis a király rendelkezhetik  
és nem az autonomia. Hasonlóképen ál-  
lami kezelésben volt mindenkor a vallás-  
és tanulmányi alap és az ezekből fentar-  
tott iskolák. Már most az egyház és az  
államnak ezen közös ügyét megbolygatni  
szintén nem állhat érdekében sem az egy-  
háznak, sem az államnak. Az autonomia  
a mostan megvont kereteken belül is igen  
jelentős hatáskört tölthet be és életrevaló  
intézmény lehet. Ezen autonomia ellen  
legfeljebb csak azoknak lehet kifogásuk,  
a kik sokat akarnak vagy semmit, vagyis

akik lehetetlent akarnak. Igen szelleme-  
sen jegyezte meg Wlassics miniszter, hogy  
a néppárt követelése mögött ott van a tit-  
kos szándék, hogy az autonomia létre ne  
jöjjön. A követelődzés csak taktika, de a  
cél az, hogy megbuktassák az auto-  
nomiát. Ellenben, a ki az autonomiának ba-  
rátja, az tudja és látja, hogy a nálunk  
fennálló körülmények között a katolikus  
egyházi önkormányzat csakis abban a kör-  
ben mozoghat, a melyet Wlassics minisz-  
ter kijelölt.

Igy tehát a kultuszvitában előre jel-  
zett ugynevezett kényes kérdéseken is  
tulestünk, mire a képviselőház rövid egy  
óra lefolyása alatt részleteiben is elfogadta  
a vallás- és közoktatásügyi miniszterium-  
nak ágas és bogas költségvetését és szom-  
baton áttért az igazságügyi költségvetés  
tárgyalására, mely valószínűleg simán fog  
lefolyni.

**A fiumei új törvény.** A képviselőház köz-  
igazgatási bizottsága Horánszky Nándor elnöklésé-  
vel ülést tartott, amelyben megválasztotta a Fiumé-  
ben szervezendő középfoku közigazgatási hatóság tár-  
gyában a miniszterelnök által benyújtott törvényja-  
vaslat előadójának Belieska Béuit. A törvényjavas-  
latot a jövő hét folyamán veszi a bizottság tárgya-  
lás alá.

## ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, február 27.

Szemere Attilának rövid napirend előtti felszólá-  
lása után ma sor került az igazságügyi tárcza ál-  
talános megvitatására.

## TÁRGZA.

### Egy kaszinó a kultura szolgálatában.

— Tüköri jelentés a közdlvás irhelyi Kaszinó 1900. évi  
állapotáról. —

Dr. Török Andortól.

I.

Alapszabályaink értelmében a titkár köteles-  
sége az évi rendes közgyűlés előtt az egylet évi  
működéséről beszámolni. Van szerencsém a Kaszinó  
1900. évi állapotáról jelentésemet a következőkben  
előterjeszteni.

Az 1899-ben megerősített ujalapszabályok szer-  
int szervezett Kaszinó az 1900. évben egy rendes  
közgyűlést és 5 választmányi ülést tartott.

A közgyűlésen megalakított tisztikar 3 évre  
érvényes megbízatást nyert az egylet igazgatására;  
szomoruan kell azonban jelentenem, hogy már az  
első év lefolyta alatt is vesztessége van e tisztikar-  
nak: Kökössy Károly ügyész, a ki 1898. óta vitte e  
tisztséget, elhunyt, helyébe a választmány Dr. Vargha  
Béla helyettesítette az ügyési állásban, melynek  
végleges betöltése ezen közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A választmány 24 taggal és 6 póttaggal ala-  
kított meg egy évvel ezelőtt és fájdalom, már e  
választmányból is kidőlt egy régitag: Török Bálint,  
a kinek helyébe Reznek Károly póttag hivatott be.  
A választmány az alapszabályoknak megfelelően 3  
osztályra osztott, a melyek közül az első osztály  
ezen a közgyűlésen újrávalasztandó leszen. Ezen  
első osztálya a választmánynak, a melynek megbí-  
zatása véget ért, áll a következő tagokból: Baló  
László, Dr. Gulya László, Hajdó Ödön, Ifj. Kovács

János, Molnár Józsiás, Dr. Balogh Vendel, Nagy  
Károly, Ince István rendes tagok és Jánosó Mózes  
póttag; a másik póttag; Wetesán Teofil, városunk-  
ból elköltözvén, helyét újból be kell tölteni. A vá-  
lasztmány második osztályában, melynek megbíza-  
tása 1902-ben jár le, Török Bálint rendes tag halá-  
lával üresedett meg egy hely, melybe Reznek Károly  
póttag lett behíva és így a Reznek Károly megüresült  
póttagi helye is betöltendő a mai közgyűlésen. A  
választmány III. osztályában, melynek megbízatása  
1903-ban jár le, Lányi István honv. alezredes elköl-  
tözése folytán üresedett meg egy rendes tagsági hely,  
mely Györfő György póttag behívásával lett  
betöltve, így a Györfő György megüresedett pót-  
tagi helye a mai közgyűlésen szintén betöltendő,  
ugy szintén a III. oszt. másik póttagjának Zajzon Ger-  
gelynek, kielköltözködött, megüresedett póttagi helye is.

Egy évvel ezelőtt a Kaszinónak 126 tagja volt,  
ma van 142, így a szaporodás 14. A régitagok kö-  
zül meghaltak Török Bálint, Kökössy Károly és  
Benkő Sándor, eltávoztak Wetesán Teofil, Morvay  
Endre, Tomie Jenő, Zajzon Gergely, Lányi István,  
Dr. Gyöngyössy István, kilépett Hamar Zoltán.  
Ellenben beléptek új tagokul Dr. Béli Pál, Báthori  
László, Gödl Pál, Gooss Henrik, Ifj. Balogh János,  
Filep Imre, Molnár Győző, Deutsch Lipót, Dióssi  
Józsa, Reissner Hugó, Nagy István, Nagy Ferencz,  
Ifj. Török Sándor, Péntes Béla, Nagy Lázár, Gom-  
bos Zoltán, Holländer Miksa, Diénes Kálmán, Diénes  
Jenő és Dr. Dávid János. Legyenek ők körünkben  
szívesen látva.

Az egylet vagyoni helyzetéről nem szólok,  
azt a pénztáros ur fogja jelentésében feltüntetni, úgy  
a könyvtáros ur is a könyvtár állását.

Járt a Kaszinóba 10 politikai napilap, 2 folyó-  
irat és 5 illusztrált hetilap. Szükségesnek látszik  
azonban, hogy még újabbak is rendeltessenek meg,  
mert a meglevők a nagyszámú lap olvasó tagok  
szükségét nem elégítik ki, annál kevésbbé, mert a  
Pesti Hírlapot a választmány a tanítói karral szem-  
ben tanusított sértő magatartása miatt az 1901. év  
első felére kizárni határozta; a Magyar Figaró  
megrendelését is az 1901. évben mellőzni határoz-  
tatott. Ezek helyett azonban a Nemzeti Iskola és  
Magyar Kritika lettek önkényes ajánlkozók költség-  
gén megrendelve.

Elvi jelentőségű határozata a lefolyt évben a  
Kaszinónak az, hogy a március 15-iki ünnepély ren-  
dező bizottságot teljesen elkülönítette a Kaszinótól  
és ezután ez a bizottság nem a Kaszinó kebelében  
fog szervezkedni, hanem önállóan működik. Ennek  
az oly szép sikereket elért bizottságunk szülője és  
felnevelője a Kaszinó volt, büszkék lehetünk rá,  
hogy évek során át oly erőssé neveltük azt, hogy  
ma már nem szorul rá a Kaszinó aegisére, a nél-  
kül is képes működni. Továbbá ezzel kapcsolatosan  
az eddigi március 15-iki ünnepélyek bevételeiből alko-  
tott és a Kaszinó pénztárán külön kezelt „Kossuth-  
szobor-alap ki lett bocsátva a Kaszinó kezeléséből és a  
kezelésére önkényt vállalkozó, a kaszinón kívül álló  
bizottságra lett bízva annak további gondozása.

Ezek, tisztelt Közgyűlés, azok az adatok, a  
melyeket a Kaszinó 1900. évi működéséről hivata-  
losan feljegyezhetni. De, hogy ezen talán kicsi-  
nyesnek és jelentéktelennek tetsző adatok életet  
nyerjenek, legyen szabad azokhoz még egy pár  
szót fűzni megvilágításképpen.



A szélsőbal két szónoka mondott hosszabb beszédet. Ugy Barabás Bélát, mint Visontai Somát figyelmükkel hallgatták és erre a figyelemre rá is szolgáltak nagy anyagot felölelő beszédekkel, melyeknek nem egy passzusa helyesléssel találkozott még a jobboldalon is.

Visontai beszéde végén nem kevesebb, mint négy határozati javaslatot nyújtott be s beszédének egyik legérdekesebb része az volt, melyben az összes sajtóvetsőeknek esküdték elé való utasítását pártolta meggyőző érveléssel.

Budapest, febr. 28.

A Ház folytatta az igazságügyi tárcza költségvetésének tárgyalását.

Az első szónok Major Ferencz volt, ki után Fassie Tódor szólott a költségvetéshez.

Plósz Sándor igazságügyi miniszter kijelentette, hogy a bírák anyagi helyzetének javítását csak az általános fizetés rendezésénél viheti keresztül. A Visontai javaslatait nem fogadhatja el. A katonai büntetőtörvény revízióját szintén kívánja. Legközelebb a tervezet hozzákérül s akkor igyekezni fog a megalkotást gyorsítani. A kereskedelmi törvényt revízió alá veszi. A polgári perrendtartást még az idén a Ház elé fogja terjeszteni. A telekkönyv rendezésével szintén foglalkozik. Kéri a költségvetés elfogadását. A nagyszabású beszédet a jobb oldal zajosn megőljenezte.

### Háromszék vármegye országgyűlési képviselő választóinak kimutatása az 1901-ik évre.

#### I. A nagyajtai választókerületben.

|                           | 1901       | 1900       | különbség |
|---------------------------|------------|------------|-----------|
| a) Régi jogon             | 612        | 615        | 3         |
| b) Földbirtok után        | 86         | 82         | 4         |
| c) Házbirtok              | 4          | 6          | 2         |
| d) Föld és házbirtok után | 14         | 7          | 7         |
| e) Jövedelem után         | 126        | 128        | 2         |
| f) Értelmiség             | 74         | 75         | 1         |
| g) Füstök                 | 25         | 25         | —         |
| <b>Összesen</b>           | <b>941</b> | <b>938</b> | <b>3</b>  |

#### II. Az ilyefalvi választókerületben

|                           | 1901        | 1900        | különbség |
|---------------------------|-------------|-------------|-----------|
| a) Régi jogon             | 891         | 912         | 21        |
| b) Földbirtok után        | 221         | 113         | 8         |
| c) Házbirtok              | 2           | 2           | —         |
| d) Föld és házbirtok után | 167         | 148         | 19        |
| e) Jövedelem után         | 136         | 130         | 6         |
| f) Értelmiség             | 145         | 152         | 7         |
| g) Füstök                 | 81          | 81          | —         |
| <b>Összesen</b>           | <b>1543</b> | <b>1538</b> | <b>5</b>  |

#### III. A kovásznai választókerületben.

|                           | 1901        | 1900        | különbség |
|---------------------------|-------------|-------------|-----------|
| a) Régi jogon             | 825         | 841         | 16        |
| b) Földbirtok után        | 75          | 72          | 3         |
| c) Házbirtok              | 2           | 2           | —         |
| d) Föld és házbirtok után | 23          | 19          | 4         |
| e) Jövedelem után         | 135         | 158         | 23        |
| f) Értelmiség             | 90          | 105         | 15        |
| g) Füstök                 | 21          | 22          | 1         |
| <b>Összesen</b>           | <b>1171</b> | <b>1215</b> | <b>48</b> |

#### IV. A kézdivásárhely-vidéki választókerületben.

|                           | 1901        | 1900        | különbség |
|---------------------------|-------------|-------------|-----------|
| a) Régi jogon             | 1579        | 1675        | 96        |
| b) Földbirtok után        | 56          | 70          | 14        |
| c) Házbirtok              | 1           | 2           | 1         |
| d) Föld és házbirtok után | 185         | 145         | 40        |
| e) Jövedelem után         | 61          | 63          | 2         |
| f) Értelmiség             | 108         | 116         | 8         |
| g) Füstök                 | 60          | 60          | —         |
| <b>Összesen</b>           | <b>2050</b> | <b>2131</b> | <b>81</b> |

#### V. Sepsiszentgyörgy városban.

|                           | 1901 | 1900 | különbség |
|---------------------------|------|------|-----------|
| a) Régi jogon             | 97   | 77   | 20        |
| b) Földbirtok után        | 97   | 100  | 3         |
| c) Házbirtok              | 127  | 101  | 26        |
| d) Föld és házbirtok után | —    | —    | —         |
| e) Jövedelem után         | 194  | 174  | 20        |

|                 | 1901       | 1900       | különbség |
|-----------------|------------|------------|-----------|
| f) Értelmiség   | 75         | 69         | 6         |
| g) Füstök       | —          | —          | —         |
| <b>Összesen</b> | <b>590</b> | <b>521</b> | <b>69</b> |

#### VI. Berezsk városban.

|                           | 1901       | 1900       | különbség |
|---------------------------|------------|------------|-----------|
| a) Régi jogon             | 115        | 119        | 4         |
| b) Földbirtok után        | —          | —          | —         |
| c) Házbirtok              | 1          | 1          | —         |
| d) Föld és házbirtok után | 3          | 2          | 1         |
| e) Jövedelem után         | 18         | 26         | 8         |
| f) Értelmiség             | 14         | 18         | 4         |
| g) Füstök                 | —          | —          | —         |
| <b>Összesen</b>           | <b>151</b> | <b>166</b> | <b>15</b> |

#### VII. Kézdivásárhely városban.

|                           | 1901       | 1900       | különbség |
|---------------------------|------------|------------|-----------|
| a) Régi jogon             | 221        | 236        | 15        |
| b) Földbirtok után        | —          | —          | —         |
| c) Házbirtok              | 20         | 15         | 5         |
| d) Föld és házbirtok után | —          | —          | —         |
| e) Jövedelem után         | 298        | 288        | 10        |
| f) Értelmiség             | 60         | 61         | 1         |
| g) Füstök                 | —          | —          | —         |
| <b>Összesen</b>           | <b>599</b> | <b>600</b> | <b>1</b>  |

#### A vármegye hét kerületében választó.

|                           | 1901        | 1900        | különbség |
|---------------------------|-------------|-------------|-----------|
| 1. Régi jogon             | 4340        | 4475        | 135       |
| 2. Földbirtok után        | 435         | 437         | 2         |
| 3. Házbirtok              | 157         | 129         | 28        |
| 4. Föld és házbirtok után | 392         | 321         | 71        |
| 5. Jövedelem után         | 968         | 967         | 1         |
| 6. Értelmiség             | 566         | 596         | 30        |
| 7. Füstök                 | 187         | 183         | 4         |
| <b>Összesen</b>           | <b>7045</b> | <b>7113</b> | <b>68</b> |

Ezek szerint a választók száma apadt 68-ezal.

## KÜLFÖLD.

### Angol-bur háború.

A nagy angol győzelmek hírére azt vártuk, hogy Botha és De Watt kapitulációjáról kapunk értesítést.

Ahelyett, nagy meglepetésünkre, azt táviratozzák Dél-Afrikából, hogy Botha 2000 embere Komatipoort felé elmenekült. — Eszerint tehát hazugság volt, hogy Botha be van kerítve, hogy már kapitulálni akart s hogy e hó 27-ére volt a Botha és az angol hadvezér közti találkozás meghatározva.

Ahol ekkora föllentést szárnyra bocsátanak, onnan a többi hírek között is kiröppülhetett még pár valótlanosság.

Igy például De Wett tábornokot meg Steyn elnököt nem fogták el. Sőt azok is elmenekültek s az angoloknak most az a reménységük, hogy a nagy esőzés annyira megárasztja a folyót, hogy nem tudnak rajta átkelni.

Az is érdekes hír, hogy De Wett serege apró csapatokra oszlott és szétzaladt — a Fokföldön.

Mindaddig, amíg a burok nagy tábornokai meg nem adják magukat, a helyzetet az angolok esetleges sikerei nem sokat változtatnak. Így azután ma ismét ott állunk, ahol pár nap előtt: hogy az angol tábornokok „nyomában” vannak a buroknak, „üzik, kergetik őket”, de le nem győzték.

### Miniszterek kivégzése.

Pekingből táviratozzák a Lokal-Anzeigernek: Ma délután negyedfél órakor fejezték le Chisi közoktatásügyi és Suchengin igazságügyi minisztereket a német városrészben. A kivégzésnél jelen voltak a kínai hatóságok főnökei, a szövetséges európai csapatok tisztikara és temérdek kínai közönség, Waldersee gróftól Lauenstein őrnagy képviselte, a mostani kínai kormány képviselője pedig az igazságügyminiszter volt.

### Képviselő gyűlés.

Kézdi-Vásárhely város képviselő testülete f. hó 1-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyai közül a következőket emeljük ki.

1. A közgyűlés a tanács azon betérjesztését, hogy a város 1901. évi költségvetése jóváhagyott, tudomásul veszi.

2. Tárgyalattott a városi Vigadó-építető bi-

zottság jelentése. A bizottság ugyanis az ezen ügyben folytatott számtalan tanácskozás és helyszíni szemle után azon eredményre jutott, hogy a Cserey-teleken a jelenlegi terület mellett, észszerűen nem lehet elhelyezni a tervezett épületet, ennél fogva ajánlja, hogy az építés egy évre halasztassék el s a közgyűlés adjon a bizottságnak megbízást arra, hogy a szomszéd telkek valamelyikének megszerzése iránt tegyen lépéseket s ajánlatát annak idejében terjessze határozat hozatal végett a képviselő testület elébe. A közgyűlés hosszas vita után elfogadta a bizottság javaslatát s a további teendőkre a felhatalmazást megadta. Elvben kimondotta egyúttal azt is a képviselő, hogy a színház s általában az egész épület terveinek beszerzésére nyilvános pályázatot fog annak idejében hirdetni.

3. A városi tanács előterjesztése a képviselő testület meghatalmazta a tanácsot, hogy a város tulajdonát képező ingatlanok bérbe adása iránt intézkedjék.

4. A közgyűlés a tanács előterjesztésére meghatározta, hogy az állami iskola építésénél felmerült költség 6691 korona többlet megfizetése iránt felterjesztést intéz a közoktatásügyi miniszter urhoz.

5. A képviselő tudomásul vette az országos gazdasági munkás és család segélypénztár létesítése iránt küldött törvényhatósági leiratot, valamint a Székely-Egyesület által kihirdetett család pályázatot s végül a szarvasmarha díjazásról kiadott értesítést.

6. A róm. kath. egyház toronyórájának gondozásáért 25 korona évi díjt állapít meg a képviselő.

7. A róm. kath. status az iránt kereste meg a várost, hogy a róm. kath. főgymnasium tanulói részére egy alkalmas játszótér adjon. A közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a kérésnek sajnálattal nem tehet eleget, mert a városnak megfelelő terület nem áll rendelkezésére, s egyúttal felomlítottónak tartja, hogy a minorita konventnek több a ezélnak megfelelő helye van, melytől a kívánt játszótér megszerezhető.

Ezután a polgármester több személyi ügyet jelentett be s ezután a közgyűlés délután 1/2 1 órakor véget ért.

## NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** Száva Adorján, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék egyik szorgalmas napidijasa a kovásznai kir. járásbíróshoz telekkönyvi átalakítóvá neveztetett ki.

— **Halálozás.** Nagyernyei Kelemen Imre, volt kézdivásárhelyi kir. törvényszéki, utóbb sepsiszentgyörgyi kir. járásbírósi telekkönyvvezető mult szerdán este elhunyt. Délelőtt még hivatalában jó kedvvel végezte teendőjét, egyszerre hirtelen rosszul lett, összeesett s kocsin kellett hazaszállítani; kevés idő múlva elvesztette eszméletét s este 10 órakor szélhűdés folytán megszűnt élni, a derék férfi egyike a legpéldásabb szorgalmu tisztviselőknek, kit odaadó munkásságáért, nemes, jó szívéért mindenki szeretett és becsült. Csak 64 évet élt, boldogan és szerető családdal környezve. Temetése pénteken délután ment végbe Sepsiszentgyörgyön nagy részvét között. Haláláról a megsomorodott családon kívül a sepsiszentgyörgyi kir. járásbírósi tisztviselői kara is külön gyászjelentést adott ki. Részvétünk kíséri kora sirjába a derék férfit, kiből Kelemen Lajos megyei tisztügyész testvérbátyját siratja.

— **Hítközségi közgyűlés.** Folyó hó 10-én vasárnap délután 2 órakor a kézdivásárhely-kantai róm. kath. hítközségnek közgyűlése lesz a gymnasium épületében. Több fontos ügy kerül elintézés alá ezen hítközségi közgyűlésen, nevezetesen a Molnár Ferencz főgondnok és Ifj. Bándy István algondnok lemondása folytán megüresedett ezen két előjáró választása, ugyszintén új egyháztanács alakítás. Minden helybeli és országhi róm. kath. családfe, illetőleg férfi, ki egyházi terhet visel, büntetlen előéletű s legalább 21 éves, szavazati joggal bír ezen közgyűlésen, tehát arra hivatalos is. A közgyűlés László József esp. ker. jegyző, mint püspöki biztos elnöklése mellett tartatik meg.

— **Az „Országos Gazdasági Egyesület.”** Budapesten tudvalevőleg közelebből fölvette munka tervébe a kíváncsi nagyfontosságú kérdését is. Tanulmányoztatja ugyan is azokat a gazdasági ba-



jokat, a melyek e haza elhagyására kényszerítik a kívándorlókat. E czélból egy állandó kívándorlási szakkosztályt létesített az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, melynek tagjai közé az ország minden vidékéről a közgazdasági kérdésekkel ismeretes és tevékeny szakférfiakat választotta be. Háromszék vármegye részéről Mika Ottokár, sepsiszentgyörgyi kir. aljárásbíró és Kiss Jenő kézdívásárhelyi polg. isk. tanárt is beválasztották a kívándorlási szakkosztályba. Mindkét férfiú közgazdasági dolgokkal régóta foglalkozik s nem egy ügyesen s élénk tollal írott czikkkel vívták ki a szakkörök elismerését s azért hisszük, hogy minden bizonynyal jelentősen segítségére lesznek a székelv kívándorlás megszüntetését czélzó komoly törekvésnek.

— **Választás.** A sepsi-szentgyörgyi ev. ref. hitközséghez énekvezérré s a Székely-Mikó-kollégium énektanárává, meghívás útján a széptehetségű Ifj. Bathó János, volt kovásznai, utóbb marosvásárhelyi énekvezért választották meg. A ki új állását a napokban fogja elfoglalni.

— **Érdekes előadás** lesz vasárnap (március 3-án) délután Kézdi-Vásárhelyen, a városház nagytermében. A f. év végén életbeléptetett gazdasági munkás- és eselőd segélyző-pénztárról szóló törvényt fogja ismertetni a városi tanács felkérése folytán M. Székely János áll. isk. igazgató, közügyeink e buzgó munkása. A gazdasággal foglalkozók különös figyelmébe ajánljuk az érdekesnek ígérkező előadást.

— **Negyvennyolcas honvédek összeírása.** A negyvennyolcas honvédegyletek országos központi bizottságának elnöke, Podmaniczky Frigyes báró azzal a kéréssel fordult az összes alispánokhoz, hogy a vármegyéjükben lakó összes negyvennyolcas honvédek nevét és lakóhelyét irassák össze.

— **Angyalcsinálók Háromszéken.** Részletesen írtunk már arról az egész vármegyére kiterjedt bünszüvetkezetről, melynek főhőse Mikházi Ferenczné volt, leányával együtt. A nagy apparátussal megindult vizsgálat mindjárt az első napon négy esetre terjedt ki s ezek mindenikét teljesen felderítették. A letartóztatott és teljes beismerésben lévő banyát és leányát szabadon bocsátották, miután rendes lakóhelyük van és — legalább bevallás szerint — az angyalcináláson kívül más tisztességes foglalkozással is bírnak. Ujabban még három feljelentés érkezett a sepsiszentgyörgyi rendőrkapitánysághoz, honnan azokat az előbb áttett iratokhoz mellékeltek, a kézdívásárhelyi ügyészséghez küldötték további eljárás végett.

— **Bethlen Gábor szobra.** A régi Erdély egyik legnagyobb fejedelmének Nagy-Enyeden állítandó szobrára országsszerre gyűjtés indult meg, melynek eredménye február 15-éig 23.383 korona volt. A sárospataki főiskola ehhez 1968 koronát küldött a napokban s ezzel a szobor alap 30.251 koronára növekedett s így még nem nagy összeg kell ahhoz, hogy a szoborra vonatkozó pályázat kihirdetését eszközölhessék. Szobor bizottság kéri a még künnlevő gyűjtőívek szíves beküldését.

— **Weisz Berthold adománya.** A nagyajtai kerület országgyűlési képviselője Weisz Berthold az erdővidéki jótékonyegyletnek ezer koronát küldött az ottani szegénysorsu iparosok részére, hatszáz koronát pedig a szakmájukban ariá érdemes iparos ifjak támogatására.

**Meghívó.** Atyafiságos tisztelettel meghívom anyaszentegyházunknak minden egyes kepezetű tagját a folyó hó március 11-én d. e. 9 órakor a tanácsház termében tartandó papválasztási közgyűlésre. Egyben van szövegesem tudatni, hogy a fő-tiszteletű és méltóságos Püspök urnak 273—1901. sz. leirata értelmében tisztelettel értesitem a ref. egyház közönségét, hogy tiszteletes Fülöp Gyula ó-berettyói lelkész ur a papi állomásra pályázók sorából visszalépett. K.-Vásárhelyt, 1901. március 2. Kölböte Mózes, főgondnok.

— **A vetés idejének közeledtével** említés nélkül nem hagyhatjuk, a mit különben régen tud mindenki, hogy nincsen hazánkban czég, mely nagyobb bizalomnak örvend, mint Mauthner Ödön világhírű budapesti magkereskedése. Különösen megbízható gazdasági magvai, melyek közül impregnált takarmány répmagvai párjukat ritkítják, de kerti magvai is minden versenyen felül állanak. Nagyon csodálkoznánk, ha akadna csak egyetlen hazai gazda, vagy kertész, a ki külföldről hoztatna

magot, mikor, mint általánosan ismeretes, a Mauthner-féle magvak ép oly elterjedtek és közkedveltek külföldön, mint idehaza Magyarországon.

## CSARNOK.

— Nagybjúti levelek. —

I.

### Zenészek panasza a Szerkesztőhöz.

Nácseságos, miltóságos, tekintetes, nemzsetes, tisztelt Serkestő Ur!

Kenyergem igen sépen, esókolom kozsit-lábat, siveskegygyék a Serkestő ur ezsen leveleskét ázs újságocskáá belé pingáltatni, hogy á kozsenség hál-gassá meg eesecer már á mink keseriséginket is.

Devlál met ugyáncsák ros világá kerültink! Mikor in ifjúcská zsenás vutám, ákkor ostán nem vót ijen ros dólunk; jájl met ákkor a mostá-nihazs kípst árány világ vót. Ákkor há uján herre-mentink zsenélni, huvá nem hitták, hát unnét sem sálástották el, hánem legálább ádták egy jó nagy káres fejérkenyeret, újant mind á hóvilág, tétettek egy puhár silvóriumot, még pedig boros pohárvál, ostán megtistelték egy kurtá sívárvál, s ázsután á tánygyért megtétették ápru pinzsvöl. Jájl de háhá uján herre mentink, huvá megperénumerálták benninket, hát ástán még ott vót ám igázi árány dólunk: sintelenil kirtés-kálácsvál, irmesborvál, meg guba-sívárvál terekálták s á tizs pengé forintot bángót felrágástották ázs áresánkrá. Egy eesesakai zsenölését, pedig fizetek jó sível 10—20 pengét.

De most? Diktákánávós! Pustulás á fejnkrol! Most há uján herre vetédink, á huvá nem hitták meg benninket, bát eeseceribe kifizetnek sopribitivel. Sét há uján herre menyink, á huvá perénumerálvá vágyunk, még ott es sokvá bizonyosabb á kécseseri koplálás, mind ázs eeseseri jullákás. Há pálinkával kínálnák, hát ázt uján esudálatus hossu puhárbá tétik, mind á gójának á nyáká, s pustujják meg, há nem uján ázs ázs átkozsott esifra puhár sákástott világrá, mind ázs á dárász, á mejiket ugy neveztnek, hogy „sákádék”, hogy ázs ember flvevesi á kezsi be, met ázs gunduják, hogy mikor megfogják, ábbá á hedegis-hejbe elsákád. Ezseknek á káresu puhárának á tetejibe csak ákkurá íresség ván, mind egy várru dési, s ányócská pálinká fér ábbá, hogyhá á semem világába belé tétetném, még ánnák sem ártáná meg. Eliso, hogy mikor ezseket á káresu puhárakot vesik elé nekink ázs urák, ázt á küzmondást táresák, hogy: „kiesitt á purdónák, met megdeglik telle.” Hogy pustujjon el, á ki ázt ázs átkuzsott küzmondást kitaláltá vut legelésel! Jájjájl de még ázs igázi vesedelem!”, há borvál tisztelnék meg. Pustujják el, sákágyon rejám ázs ég bótozsátytyá, há nem írtózsom á mostáni bortul! Met devlá de! Ázs á mustáni bor nágyon sip purtéká ázs ívegbe, met ugy nézs ki, mind á sárig árány, de há megisod, tekiltesen megdihidel telle: Ezsétt ván ázs, hogy á ki á mustáni borbul sokát ísik, hát uján less, mind á díhis kutyá, hogy mindenkilv essomárakudik.

Kirdeztüm ázs uraktól, hogy ázt ázs árány színü bort miféle selléfáru síretezsik, s ásondották, hogy ást nem fáru sedik, met ázs „mibor.” Sákágyon meg á nyákám, há kipzselem, hogy micsodá beséd ázs á „mibor”, de ázt már sívemből kévánom, hogy á ki ázt késitti, hát ázs erdeg sággassá ezser feléll...

Há pedig á segin móró egy ribáncs fisteckét ákar vetni, hogy el ne senderegygyék, hát kiteheti á lelkit, ugy sem káp egy sívár végot perézsentbe.

Hát á fizetés? Devlá de, fizotes! Há tánygyért vesink á kezsinkbe, hát ázt sem tucgygyuk, hogy kinek társzuk ázt á tánygyért, met mikor á kerédenesbe megindulunk villo, uesesu sentem! még ázs ívegek is sáládnák táncsolni! há pedig á táncsoló sobábá menyink, ákkur á legvitészsebb táncsoló legény es résegnék tesi magát, ostán sálád á kerédenesbe. Mikor pedig kifizetnek á zsenélésétt, még ást sem ákarják kifizetni, á mivel tártozsnák, met ásungyák, hogy: „kiesi á júvedelem.”

Eleget gundolkostunk ázsunk, hogy miféle esudálatus képpen segójink á sursunkon, még ást es ákártuk, hogy ázs orságyilésre kiggyink magunknak egy kevetet, de erről ostán letettik ázs esinket, met átál láttuk ázt, hogy mink ott nem vónánk kipesek oján esigánságot víghez vinni, mind á mijent ázsokná á mágyár nácseságos urákná egy rése el-

kevet, s így ségyent vállánánk nácseságos mágyár kevet urákvál semben!

Ostán végil elhátoroztuk, hogyhá még uján erősen fesvénykednek á táncsoló urák, hát tebb fársángon nem áj zsenélnik, hánem á hedegit, meg á esimbálmát feltessik á fístre sárádni, hogy sárágyon ki belille á lilek, met hánem bizsony nekink felkopik mellette ázs állunk, s ákkor ostán belélnik sárád ki á lilek!

Ázs egés kernyék zsenéseinek á megbizsásából: Ácsi, fé-zsenés.

## KÖZGAZDASÁG.

### A k.-vásárhelyi kisegítő takarékpénztárról.

— Igazgatósági jelentés, 1900-ról. —

Tisztelt Közgyűlés!

A letúnt század utolsó évében végzett munkálkodásunkról, a „Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár részvénytársaság” XVI. üzletéről következő jelentésünkben fogunk a tisztelt közgyűlésnek beszámolni. Igyekszünk itt egyszerűsminél élénk képet adni mindazon üzleti folyamatokról, melyek intézetünk érdekeire bármely tekintetben befolyással voltak.

Ha az elmúlt évet azon szempontból vizsgáljuk, hogy üzletünk anyagi oldalára minő befolyással volt, azt mondhatjuk, hogy daczára a növekedő forgalomnak, nyeresemény számlánk kisebb összeget mutat, mint az előző évben; oka ennek az általános magasabb viszleszámitolási kamatláb, továbbá az, hogy igazgatóságunk méltányosnak tartotta a mult évben felemelt betéti kamatlábat 5%-on megtartani s a hitelt kereső közönség nyomasztó helyzetének enyhítésére, a váltó leszámítolási kamatlábat 1%-kal leszállítani. A Kézdi-Vásárhely város, pótdó is hozzájárult a nyeresemény számla csökkenéséhez.

Mint már említettük, forgalmunk tágabb teret nyert. Nagyobb emelkedést is érhetünk volna el, de a váltók leszámítolásánál a legnagyobb ovatos-sággal voltunk, t. i. csak a teljesen biztos váltókat számítottunk le, hogy a részvényesek érdeke egész szilárd talajon álljon. Czélunk volt egyszerűsmin az is, hogy a részvényesek osztalékának kedvező kielégítése mellett, részvénytársaságunk jövője mindinkább biztosítva legyen.

Az ipar és kereskedelem menete lanyha volt, mezőgazdaságunk pangott, ennek daczára a termé-nyek ára s lehető legalacsonyabbra redukálódott.

Örömmel hozzuk a tisztelt közgyűlés tudomására azt is, hogy társaságunk iránt a bizalom — mely ugy szólnán az üzlet virágzásának fokmérője — egyre szélesebb körűvé lesz; üzlettársainkal való viszonyaink, összeköttetéseink örvedetesen fejlődnek. Hitelünk a központi intézeteknél egész biztos alapon nyugszik, a mi szintén egyik határozott jele a teljes bizalomnak.

Jelentjük továbbá, hogy intézetünk helyiségéül megvásárolt ház, most már teljesen, telekkönyvilag is a mi birtokurkba jött át.

Intézetünk üzleti folyamata esendes és nyugodt volt, semmi működését meg nem zavarta.

Fájó érzéssel kell elmondanunk: vesztességünk volt megint kevesebben lettünk egy taggal. Igen, egy az intézet érdekeiért önfeláldozó odaadással működő taggal. Kökössi Károlyt, szeretett elnök-igazgatónkat ragadta el a halál. Őt, ki 8 évig mint felügyelő-bizottsági elnök, 8 évig mint elnökgazgató szolgálta gazdag szellemi tehetségének nemes önzetlenségével intézetünk érdekeit. Hosszu, hűséges munkálkodása megörökítéséül, özvegye Tekintetes Kökössi Károlyné öngyászaga egy 300 koronás alapítvány tételét határozta el; felerészben a polg. leányisk. javára, felerészben pedig a helyben létesítendő kereskedelmi iskola segélyezésére. Ezen két összeg intézetünknek fog kamatozó betétként, alapítványul kezelteni. Tisztelettel javasoljuk, hogy az elhunyt érdemei jegyzőkönyvilag örökíessenek meg!

Az így üresedésben jött igazgatósági állás, valamint a felügyelő-bizottság, melynek megbízatási ideje lejárt, — mint tárgysorozatunkban intézked-tünk, ezen tisztelt közgyűlés által szervezendő ujra.

Közgyűlésünk megtartásának ideje és helye a „Székelyföld” című lapban volt közölve, ugyszin-tén a közgyűlés meghívóban, melyben egyszerű-



mind az igazgatósági jelentés, a tárgysorozat és a összes számadások minden részvényesnek tudomására hozattak.

Az 1900. évben elért nyers jövedelem 135.542 korona 61 fillér, melyből az alapszabályszerű levonások után fenmaradt 17.490 korona. Ezen összeget a tisztelt közgyűlés rendelkezésére bocsátjuk s erre vonatkozólag a következőkben terjesztjük elő javaslatainkat:

A) Osztalékul a XVI. sz. szelvény beváltására

egyenként 14 korona, a mely osztalék ápr. hó 1-től lesz kifizetendő 14.000 korona.  
B) Jótékonyág és tiszteletdíj számlán 1.380 korona.  
C) Nyeremény átvitel 2.110 korona.  
Összesen 17.490 korona.

Méltóztassék a tisztelt közgyűlés jelentésünket tudomásul venni és a felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után, úgy az igazgatóságnak, mint a Felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni.

**Figyelem! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK zacskóin rajt áll a MAUTHNER-név. A melyen nincs rajt az**



**Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak**

nem léteznek, mint a minőket  
(27. 1-10.) 27 év óta szállít

**MAUTHNER ÖDÖN**  
és. és kir. udvari szállító magkereskedése  
BUDAPESTEN.  
Irodák és VII. Rottenbiller-utca 33.  
raktárak: (Közüti villamos megállóhelye.)  
Elárúsító VI. Andrassy-ut 23.  
helyiségek: A m. kir. operával szemben.  
226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívá-  
natra ingyen és bérmentve küldi.

## A Balaton Halászati Részv.-Társ.

### Siófokon

szállít Siófokról külföldi módon készült finoman páczolt hering-fajta halakat

4 li ere hordókban, vagy bádóg dobozban két koro áért „Rollmops” gőgyölt heringet 2 korona 40 fillérért utánvéte. Öt hordó vagy bádóg dobozon felüli vételnél 10% engedmény. Továbbá:

fogast, kristály kocsonyában

1/2 1. 2. 4. literes dobozban  
1,30. 2.—, 3.—, 5.— koronáért. (26 1-3)

## JANCsó GYULA kereskedő

ajánlja dusan felszerelt üveg, kőedény és porcellán edények, ételes-, theas-, kávé- és moccakészleteit, finom és olcsóbb minőségben. Nagy választékban függő- és asztali petroleum lámpáit. Ajándékoknak alkalmas díszmű- és galanterie áruk, játékszer, képek, képkeretlécsek, zománcozott pléh- és érczedények, mindennemű evőeszközök, konyha-berendezési czikkeit, valamint utazó bőröndök, gyermekkoszik, vas-mosdóasztalok és fűszerárú nagyraktárát, melyeket első forrásból beszerezve, mint elsőminőségű, nem kislejtett (auschuss), árut jutányos áron bocsajt a tisztelt vevő közönségnek. (28. 1-0)

## THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apena-védőjeggyel” van ellátva. Földművelésen szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen eth. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbát meg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

## Thierry A. centifoliakenőcső

(csodakenőcsnek nevezik) utérhírtetlen szívó erejű és gyógyíthatásu. Operációkat a legtöbb esetben földalagessá teszi. E kenőcsöt egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszert, yabban pedig egy 23 éves rákszerű bajt gyógyított meg. Antiszeptikus és gyógyíthatásu mindenféle seb gyógyulásánál.

Próbátégy bérmenten 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéketlen, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket. Cim: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Prograda, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmenten. E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a háznál tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi. 57474

Isaigoe, Dordogne, Kopenhaga, fabrikon farma. Német, A. Bertoloni, Malmó, Scrrige, Apot. Lejonet, Nantes, Pharmacie C. Fredet, Nápoly. Palermo. Paris, Pharmacie française, 1 & 2, Place de la République, Pharmacie Deprey, 11, Rue des Francs Bourgeois. Praga. Béma, Goro. Agonizis dal Polichinico. Roubais, Pharmacie P. Gorrath. Sarajewo. Szeged. Temesvár. Telence. Valence. Vienne. Zürich.



Csak ezzel a törvényes, a bejegyzett védőjeggyel valódi.

131564. VII. a. sz. m. kir. belügyminiszteri engedély.

## UJ GYÓGYVIZ!! a Bodoki Sütőpataki „VILMA-forrás”.

A „Vilma-forrás” Háromszék vármegye Bodok község határában Sütőpataki erdő-dűlőben, a tengerszint felett 560 m. magasságban buzog föl. Vegyelem- „Vilma-forrás” vize a földes égványos zés szerint a „Vilma-forrás” savanyúvizek csoportjába tartozik, kristálytisza, kellemes ízű, egyike a legkedvezőbb vegyi összetételű ásványvizeknek.

A „Vilma-forrás” mint gyógyviz kórházakban tett kísérletek alapján sikerrel alkalmazható: a légzőszervek és gyomor hurutos bántalmainál, vesebajoknál, hólyaghurutnál, étvágytalanságnál, székrekedésnél, Brightkóránál, húgyfővénynél, gyermekek csontképződésénél.

A „Vilma-forrás” mint élvezeti víz kristálytisztasága és kellemes savanykás ízénél fogva páratlan ásványviz. Nagyobb mérvű használat után sem időz elő puffadást, gyomorbéli rendtelenséget. Borral, gyümölcs-szörpökkel jól pezseg, a bor színét nem változtatja.

A „Vilma-forrás” vizének, mint gyógy és élvezeti ásványviznek ezen előnyös tulajdonainál fogva, egyetlen háztartásból sem szabad hiányozni. Szétküldési központ: Seps-Bodok.

Főraktár K.-Vásárhely város részére Kovács Sándor kereskedő úrnál Gelenczén: Opra József vendéglős úrnál.

**BARABÁS FERENCZ**, gyógyszerész,  
a „Vilma-forrásviz” kezelője.

(21. 2-0.)

Egy jó karban lévő, keveset használt

## KERÉKPÁR

olesó áron eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél Kézdi-Vásárhelyt.